17. juni 2026 UPA2026/53

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt vi i højere grad bør fokusere på hårdere foranstaltninger og øget brug af tvangsbehandling af pædofile med henblik på at nedbringe antallet af seksuelle overgreb på børn.
(Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit)

Siumut tillægger det stor betydning, at befolkningens retssikkerhed til stadighed sikres. Derfor vil Siumut deltage i og fortsat være en del af arbejdet for at forbedre retsvæsenet. Først og fremmest vil vi fra Siumut understrege, at vi er enige i forslagsstillerens udmelding om, at seksuelle overgreb i landet er et stort problem.

Når det gælder seksuelle overgreb mod børn, viser de offentliggjorte tal, at problemet er meget stort, selvom det kun er en del af tilfældene, der bliver anmeldt og retsforfulgt. Vi i Siumut mener, at seksuelle overgreb og krænkelser mod børn aldrig er og aldrig vil blive accepteret af os som samfund.

Vi i Siumut mener desuden, at vi for at kunne bekæmpe et så alvorligt problem må tage alle tilgængelige midler i brug og i nødvendigt omfang skærpe indsatsen. Samfundet som helhed har et fælles ansvar for at bekæmpe og forebygge seksuelle overgreb mod børn.

Den grønlandske Retsplejelov og Kriminalretslov trådte i kraft den 1. januar 2010 som følge af mange års arbejde i Retsvæsenskommissionen. Kompetencen til håndhævelse af lovgivning er som bekendt fortsat placeret under rigsfællesskabet, og derfor bliver Inatsisartut hørt, når der ønskes ændringer på området for at sikre medindflydelse på udkastene.

Vi i Siumut finder det stærkt bekymrende, at flere forskellige undersøgelser har vist, at seksuelle overgreb er meget udbredte i Grønland. Disse overgreb forekommer desværre fra små børn til ældre, hvilket er dybt tragisk. Derfor mener vi i Siumut, at vi som samfund hele tiden må tage initiativ til at afhjælpe problemet.

På trods af mangeårig forebyggelsesindsats i samfundet er det meget beklageligt, at den samlede mængde af seksuelle overgreb ikke er faldet mærkbart. For der bliver brugt mange kræfter og store ressourcer på bekæmpelsen – heldigvis nogle gange med gode resultater. Vi vil fra Siumut gerne endnu en gang rette en inderlig tak til dem, der arbejder og har arbejdet med forebyggelse, selv under svære forhold.

Det er ikke nogen fejl at sige, at med den nuværende retspraksis kan både gerningsmand og offer vende tilbage til at bo i samme bygd eller by kort tid efter hændelsen. Det er naturligvis utrygt, og derfor mener vi, at der må iværksættes flere initiativer for at sikre, at der ikke sker nye overgreb, og at ofre igen kan leve trygt. Vi i Siumut ser positivt på de politiske initiativer, der allerede er blevet taget for at bekæmpe problemet. Der er allerede gennemført flere skærpelser i lovgivningen i kampen mod seksuelle overgreb, og vi i Siumut har store forventninger til, at disse tiltag har en effekt.

Vi støtter fra Siumut grundlæggende forslagsstillerens spørgsmål om, hvorvidt straffene kan skærpes, når der har fundet seksuelle overgreb på børn sted. Men vi i Siumut mener ikke, at det i sig selv er nok til at mindske problemet. For ud over straffene handler det også om at sikre, at både ofre og gerningsmænd igen bliver integreret i samfundet på en tryg og ordentlig måde. Det er netop her, vi som samfund i mange år har haft for lidt succes, ifølge Siumut.

For år tilbage blev spørgsmålet om skærpelse af straffe for seksuelle overgreb mod børn allerede behandlet og vedtaget i Inatsisartut, og vi i Siumut ønsker nu at få større indsigt i, hvordan situationen har udviklet sig siden vedtagelsen.

Vi i Siumut ønsker tydeligt at sige, at vi støtter alle former for tidlige og forebyggende indsatser, fordi vi som samfund har et stort ansvar for at beskytte børn mod seksuelle overgreb og krænkelser. Vi vil derfor gerne pege på de gode resultater, der i flere valgperioder er opnået – bl.a. i form af straffeskærpelser for overgreb mod børn – som vi i Siumut har været med til at gennemføre og støtte.

Derfor er de første skridt mod strengere straf for seksuelle overgreb mod børn allerede taget, men vi i Siumut mener, at det stadig er nødvendigt med en grundig vurdering af, om det er tilstrækkeligt. Sådanne vurderinger bør også være en del af en bredere diskussion om en reform af området.

Forslagsstilleren foreslår også, at der rettes større fokus på, at gerningsmænd til seksuelle overgreb mod børn tilbydes tvungen behandling. Det er et forslag, vi tidligere i Siumut har udtalt os om som noget, der bør vurderes nærmere, og det står vi fortsat ved. Der eksisterer allerede tilbud om behandling, men vi mener også, det er vigtigt at få mere viden om, i hvilket omfang disse tilbud faktisk bliver anvendt.

Desværre ved vi, at nogle gerningsmænd til seksuelle overgreb mod børn begår nye overgreb efter deres straf, og det er naturligvis uacceptabelt. Derfor mener vi i Siumut, at lovgivningen skal give rammer, som skaber tryghed i befolkningen.

Det er ikke en overdrivelse at sige, at der er forskellige typer gerningsmænd blandt dem, der begår seksuelle overgreb mod børn. For eksempel findes der personer med seksuel tiltrækning til børn (pædofile), og vi i Siumut ønsker at bidrage til en indsats, hvor man gennem medicinsk behandling kan mindske denne trang. Men derudover findes der også personer, som selv har været udsat for seksuelle overgreb som børn og derfor selv begår overgreb – og vi mener, at denne gruppe ikke nødvendigvis har brug for medicinsk behandling, men at det kan forebygges gennem andre tiltag.

Siumumiit taamatut oqaaseqarluta oqallinnissamik siunnersuuteqartoq Bo Martinsen, Demokraatit oqallissaarutaannut qujavugut, partiillu oqallilluarnissaannik aamma uagut kissaallutigit. Med disse ord vil vi i Siumut gerne takke forslagsstilleren, Bo Martinsen fra Demokraterne, for oplægget til debat, og vi ønsker partierne en god og givende debat.

Jess Svane, Siumut